

Handläggare
Christina Bengtsson**Till**
Trafiknämnden
2022-02-17

Strandpromenad i Bromma, Grönare Stockholm. Genomförandebeslut.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projektet Bromma strandpromenad till en investeringsutgift om 9,0 mnkr.
2. Trafiknämnden anmäler beslutet till Bromma stadsdelsnämnd.
3. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att avropa genomförandet av projektet inom befintliga ramavtal enligt föreliggande genomförandebeslut.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefBengt Stenberg
AvdelningschefElisabeth Rosenquist
Enhetschef

Sammanfattning

Projektet Bromma strandpromenad påbörjades som ett parkinvesteringsprojekt för att öka tillgängligheten till strandpromenaden mellan Alvik och Ålsten. Fyra delsträckor, av fem planerade, är genomförda och finansierade med parkinvesteringsmedel.

Genomförandet har avbrutits då projektet har blivit dyrare än planerat p.g.a. komplicerad grundläggning och utökade krav på de brokonstruktioner som ingår. Den återstående delen föreslås finansieras via trafikkontorets utökade investeringsram för Grönare Stockholm etapp 4.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av Bromma strandpromenad till en investeringsutgift om 9,0 mnkr.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2017 om riktlinjer för ett Grönare Stockholm (utl. 2017:30, dnr 171- 1292/2016). I samband med beslutet utökades trafiknämndens investerings-budget med 300 mnkr under åren 2017-2019 för en fortsatt utveckling av stadens befintliga grönstruktur. Detta resulterade i Grönare Stockholm etapp 1-3 som innehöll totalt 32 investerings-projekt.

I kommunfullmäktiges budget 2021 tillfördes trafiknämnden 280 mnkr i investeringsplanen för åren 2022-2025 för att fortsätta arbetet med Grönare Stockholm. I samband med detta fick trafikkontoret i uppdrag att påbörja planering för Grönare Stockholm etapp 4.

För att åstadkomma en skyndsam start av insatserna inom Grönare Stockholm etapp 4 föreslår kontoret att vissa ärenden bedöms i särskild ordning. Kontoret gör bedömningen att projektet strandpromenad i Bromma kan finansieras med medel från Grönare Stockholm etapp 4.

Bromma strandpromenad

Stockholms stränder och vatten utgör unika kvaliteter som är av stor betydelse för stadens karaktär och identitet. I enlighet med intentionerna i översiktsplanen har därför en utveckling av strandpromenaden i Bromma påbörjats, med syfte att utveckla stadens strandnära lägen och vattenkvalitéer och målet att tillgängliggöra strandpromenaden mellan Alvik och Ålsten.

Strandpromenaden är planerad att följa strandlinjen från Alvik till Ålsten. Fyra delsträckor av fem är genomförda, där de tidigare delsträckorna har finansierats med de parkinvesteringsmedel som fördelas av stadsledningskontoret.

Bromma stadsdelsnämnd har fattat beslut om att begära investeringsmedel för parkinvesteringar, där strandpromenaden ingår, vid nämndsammanträden 2015-01-29, 2016-02-04 samt 2017-02-17. I dessa beslut anges totalkostnaden till 5,0 mnkr. och en genomförandetid från 2016 till 2019.

Den aktuella delen av strandpromenaden sträcker sig söderut från Borgberget till Bergviks brygga. Den återstående delsträckan (rödmarkerad) avslutas mot Havsfruvägen.

Den rödmarkerade ”delsträcka 4” i kartan ovan, återstår för att slutföra projektet. Delsträcka 4 föreslås finansieras via trafikkontorets utökade investeringsram för Grönare Stockholm. Parallellt med genomförandet undersöker kontoret möjligheterna till delfinansiering via stadens initiativ ”Stockholm vid vatten”.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret i samråd med Bromma sdf.

Mål och syfte

Syfte: Utveckla stadens strandnära lägen och vattenkvalitéer.

Mål: Tillgängliggöra strandpromenaden mellan Borgberget och Bergviks brygga i Bromma.

Projektet syftar till att bidra till intentionerna i stadens översiktsplan där det tydliggörs att stadens stränder och vatten utgör unika kvaliteter som är av stor betydelse för stadens karaktär och identitet. Projektet ökar tillgängligheten till ett attraktivt promenadstråk.

Befintlig situation

Projektet Bromma strandpromenad påbörjades som ett parkinvesteringsprojekt för att tillgängliggöra strandpromenaden mellan Alvik och Ålsten. Stadsdelens Mälarstrand utgör ett välutnyttjat gångstråk, främst för boende i området. Genom att

utveckla promenaden och öka tillgängligheten finns ambitionen att göra den till en målpunkt med höga rekreativvärden för alla stockholmare. Stadsdelen har också visionen att skapa ett sammanhängande promenadstråk längs så stora delar av Mälarstranden som möjligt, från Margretelundsviken, via Alvik längs med Brommalandet till stadsdelsgränsen mot Hässelby-Vällingby.

Av den nu aktuella sträckan återstår delsträcka 4 enl. bilaga 1 och kartan ovan. Genomförda delsträckor har varit särskilt utmanande när det gäller grundläggningen. Slänter av moränjord och berg av sämre kvalitet har medfört krav på speciallösningar för grundläggning och förankring av konstruktionerna. Detta har inte kunnat förutses i projekteringen då det av praktiska skäl var svårt att genomföra geotekniska undersökningar eftersom området är svårframkomligt för en geoteknisk borrhavn. De svåra grundläggningsförhållandena, i kombination med höjda krav, har därför medfört platsanpassade speciallösningar, som i sin tur lett till att projektet inte kunnat inrymmas inom beslutad budgetram. Stadsdelen har därmed tvingats avbryta genomförandet av delsträcka 4 i avvaktan på att finansieringen får sin lösning.

Åtgärdsförslag

Projektets delsträcka 4 föreslås slutföras med finansiering från Grönare Stockholm etapp 4. Parallellt med genomförandet undersöker kontoret möjligheterna till delfinansiering via stadens initiativ ”Stockholm vid vatten”.

Platsen för delsträcka 4 tydliggörs i kartan ovan och i bilaga 1 som också visar exempelbilder från en liknande strandpromenad på Stora Essingen.

Delar av sträcka 4 kommer utföras med en bärande konstruktion i stål och ett trädäck med räcke likt bilderna nedan.

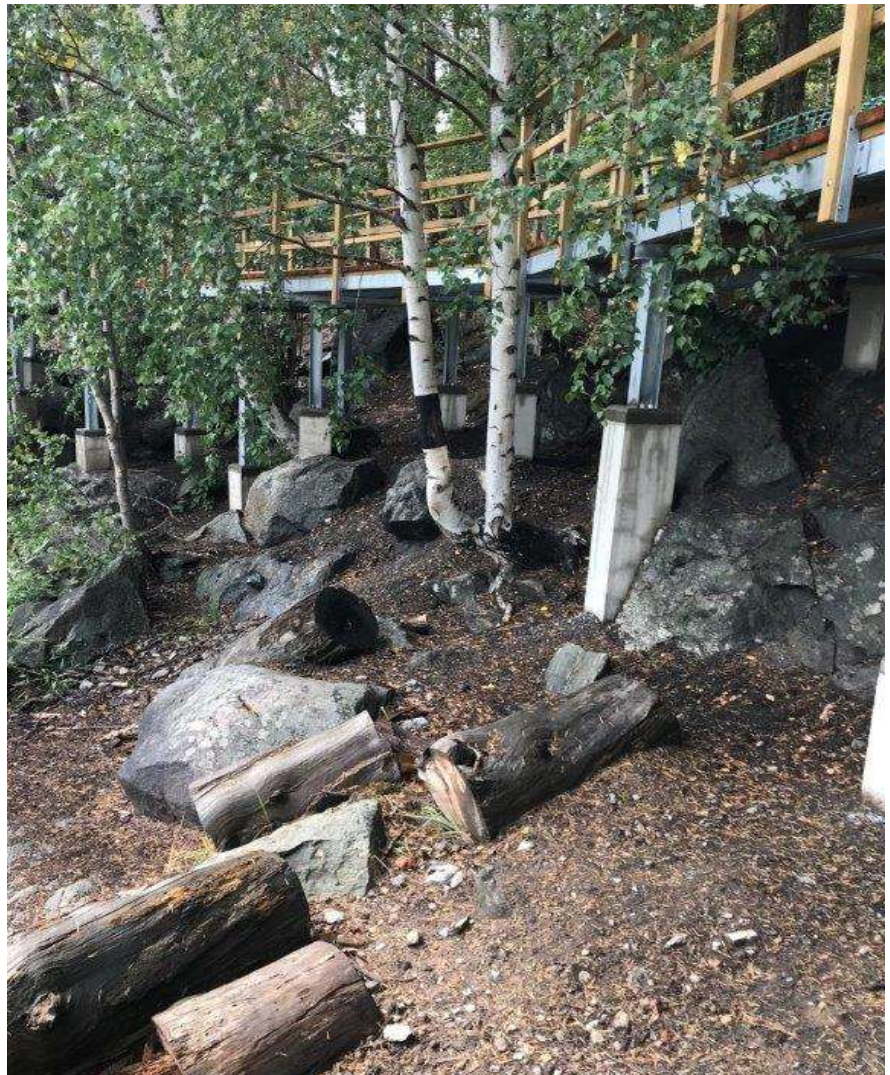
Brokonstruktionen kommer ansluta till befintliga gångstigar. Längs sträckan kommer även parksoffor placeras på platser med attraktiva siktlinjer. För att utveckla områdets biologiska mångfald kommer dödved, mulm- och fågelholkar och andra typer av insektshotell att installeras på lämpliga platser med utgångspunkt i behov och lämplighet på platsen. Pedagogiska informationsskyltar kan också visa på nyttan av dessa ekosystemtjänster.

Vissa delar av stigarna kommer utformas som så kallade åsnestigar för att ta ut de höjdskillnader som är för flacka för trappor.

I korthet kommer följande insatser göras inom delsträcka 4:

- Räckan monteras på lämpliga sträckor för att minska fallrisker.
- Åsnestigar (se bild nedan) byggs på de partier som har höjdskillnader som är för flacka för konventionella trappor.
- Sittbänkar placeras på lämpliga platser utmed sträckan i lägen med goda siktlinjer.
- Gångbanedäck (se bilder nedan) byggs på de platser där terrängen inte möjliggör stigar.
- Utplacering av död ved, mulm- och fågelholkar och andra typer av insektshotell för att utveckla ekosystemtjänster.

De särskilda metoder och lösningar som utarbetats i tidigare etapper, för att klara de särskilda grundläggnings- och förankringsförhållandena, kommer att användas även i kvarvarande etapp 4.

Bilden visar speciallösningar för grundläggning och konstruktion från annan del av strandpromenaden..

På bilden syns gångstig med räcken som ansluter till en s.k. åsnestig. Bilden är från tidigare genomförd etapp av strandpromenaden.

Bild på gångbanedäck från tidigare etapp av strandpromenaden.

Avvägningar

Projektet syftar till att utveckla stadens strandnära lägen och vattenkvalitéer. Projektet åstadkommer det genom att öka strandpromenadens tillgänglighet och underlätta allmänhetens tillgång till klipporna och strandlinjen genom ett antal öppningar och trappor till marknivån. Sittmöblernas placering är också valda med stor omsorg för att hitta attraktiva siktlinjer.

Sträckan har i dagsläget en låg tillgänglighet för personer med nedsatt fysisk rörlighet vilket begränsar allmänhetens tillgång till området. Genom de utjämnade nivåskillnaderna och jämna gångytorna kommer även personer med fysiska funktionsnedsättningar i högre utsträckning än tidigare kunna utnyttja platserna och strandpromenaden.

Inplaceringen i terrängen har gjorts med omsorg och med ambitionen att påverka den befintliga naturmarken så lite som möjligt.

Konsekvenser

Framkomlighet och tillgänglighet

Framkomligheten och tillgängligheten, för gående, och i viss mån för personer med nedsatt rörlighet, kommer gynnas när projektets alla delar slutförs. Projektet ska ses som en del i kontorets arbete för att öka tillgängligheten i staden och kopplas till stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Gestaltning

Projektet syftar till att bidra till intentionerna i stadens översiktsplan där det tydliggörs att stadens stränder och vatten utgör unika kvaliteter som är av stor betydelse för stadens karaktär och identitet. Stor omsorg har ägnats inplacering i terrängen. Stor vikt har också lagts vid placering av möbler för att skapa trivsamma och rogivande utblickar.

Grönfrågor

Projektets syftar till att tillgängliggöra ett attraktivt grönstråk för alla stockholmare. För att utveckla den biologiska mångfalden i området kommer död ved och mulm- och fågelholkar monteras. De kommer att anpassas till de aktuella biotoperna och placeras på lämpliga platser för att göra så stor nytta som möjligt. Informationsskyltar kan placeras invid installationerna för att på ett pedagogiskt sätt visa förbipasserande nyttan med ekosystemtjänster.

Ambition har också varit att i minsta möjliga mån ianspråkta nya ytor och att så lite som möjligt störa den värdefulla naturmiljön.

Trygghet och jämställdhet

Upprustningen av strandpromenaden kan öka tryggheten genom att området ges ett omhändertaget intryck. Genom den ökade tillgängligheten ökar också tryggheten då området kommer

frekventeras i högre utsträckning. Ökad trygghet bidrar generellt också till förbättrad jämställdhet då platser som är trygga och omhändertagna medför lika möjligheter till nyttjande mellan könen.

Tidplan

Projektet har sedan tidigare tagit fram bygghandlingar för alla etapper vilket gör att kontoret, efter nämndens beslut, kan genomföra upphandling och därmed påbörja genomförandet.

Aktivitet	2021				2022			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Genomförandebeslut								
Projektering								
Avrop inom bef. ramavtal								
Entreprenad								

Genom att avropa ramavtalade entreprenörer kan genomförandet av projektet enligt uppgift startas relativt omgående efter ett genomförandebeslut. Genomförandetiden bedöms som relativt kort vilket gör att projektet beräknas kunna avslutas under innevarande år.

Ekonomi

	Tidigare nedlagt (mnkr)	Beräknade kommande utgifter (mnkr)	Totalt (mnkr)
Utgifter			
Utredning och projektering	0,0	0,0	0,0
Byggansvarigkostnader inkl. byggledning och risk	0,0	1,5	1,5
Entreprenad	0,0	6,0	6,0
Index	0,0	1,5	1,5
Summa utgifter	0,0	9,0	9,0
Inkomster	0,0	0,0	0,0
Summa inkomster	0,0	0,0	0,0
Netto	0,0	9,0	9,0

Kommentarer

Inom ramen för Grönare Stockholm finns inga tidigare utgifter för projektet. Inriktningsbeslut har heller inte tagits av trafiknämnden

då projektet tidigare finansierats via parkinvesteringsmedel. Under åren 2016-2020 har projektets totala investeringsutgift uppgått till 14,0 mnkr enligt tidigare beslut i Bromma stadsdelsnämnd.

Den kvarvarande delsträcka 4 i Bromma strandpromenad föreslås finansieras med medel från Grönare Stockholm etapp 4. Med utgångspunkt i projektets tidigare genomförda delsträckor bedöms entreprenadutgiften uppgå till 6,0 mnkr. Index för trä- och stålkostnader har stigit med 20-25% senaste året vilket framgår av tabellen ovan. Påslag för risker och oförutsedda kostnader utgör 1,0 mnkr. Totala utgiften för delsträcka 4, enligt tabellen ovan, bedöms till 9,0 mnkr.

Driftkostnader

Projektet beräknas medföra ökade kapitalkostnader med sammanlagt cirka 0,5 mnkr från och med år 2023.

Kapitalkostnaderna avser avskrivningar med en preliminär genomsnittlig avskrivningstid om 20 år och internränta om 0,5 procent. Kapitalkostnaderna minskar successivt med gjorda avskrivningar.

Bromma strandpromenad utförs till stora delar som en brokonstruktion. Det medför att anläggningen ingår i trafikkontorets anläggningsregister vilket också gör att kontoret ansvarar för framtida drift och underhåll. Årlig driftkostnad uppskattas till 0,5 mnkr.

Risk/Osäkerhet

I tidigare etapper av projektet har risker främst utgjorts av osäkra grundläggningsförhållanden då geotekniska undersökningar har varit svåra att utföra i projekteringsskedet. Detta är en kvarstående risk i den nu aktuella etappen. Tidigare gjorda erfarenheter och metoder bidrar till att minska riskerna för den sista etappen.

Kommunikation

Särskilda kommunikationsinsatser är inte planerade i genomförandefasen, utöver sedvanliga byggskyltar på platsen.

Slut

Bilagor

1. Strandpromenad i Bromma, Grönare Stockholm.
Genomförandebeslut. Bilaga 1.